

MARIBORSKI

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2485
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Podonavski pakt

Zadnji dve leti živimo v Evropi sredi neprestanih prizadevanj za sklenitev najrazličnejših mednarodnih paktov, ki naj bi odstranili sedanja nesoglasja in negotovost ter zagotovili mir vsaj za neko dogledno dobo. Doživeli pa nismo še do danes uresničenja niti enega samega takega načrta. Veliki projekt vzhodnega pakta je še vedno samo projekt, kljub sklenitvi francosko-sovjetskega pakta o vzajemni pomoči v primeru napada. Ta sporazum nikakor ni isto, kar bi bil veliki vzhodni pakt, mimo tega je pa tudi precej zvođen in nima tako jasnih in fiksnih določb, kakor jih je imel v obliki, ki jo je prvotno predlagala sovjetska vlada francoski. Izpopolnitev tega sistema z nadaljnjimi dvostranskimi pakti je pa tudi samo še načrt in dan potovanja dr. Beneša in Titulesca v Moskvo, še ni določen. Zato se moramo resno vprašati: bo imel projekt podonavskega pakta več ščee?

Večina pozornosti evropske diplomatije zadnjih dni je posvečena projektu tega pakta, odnosno pripravi tal za podonavsko konferenco v Rimu 7. junija. Na delu sta posebno Rim in Pariz, ki podonavski pakt forsirata. Kolikor je pa mogoče izvedeti iz zakulisja te diplomatije, obstojajo še vedno štiri fronte, ki so precej oddaljene druga od druge in jih bo silno težko zlit v eno. Te fronte so: Francija, Italija in Avstrija, Madžarska, moč antanta z balkansko zvezo ter Nemčija, eventualno s Poljsko. Italija forsira rimsko konferenco in podonavski pakt sam in ji gre pri tem seveda v bistvu samo za Avstrijo, da bi vsaj navidez hotela najti neko soglasje tudi z interesi ostalih, Francije, ki stoji za rimskimi težnjami, posreduje pri mali antanti, četrta fronta se pa pušča na nemški strani večinoma v nemar. Prizadevanja Italije so omejena več ali manj na uplivanje na Avstrijo, Madžarsko in po tajnih diplomatskih poteh na Poljsko. V ta namen je bil organiziran tudi od preteklosti sobote do ponedeljka v Benetkah sestanek med italijanskim podtajnikom za zunanje zadeve Suvichem, avstrijskim zunanjim ministrom Berger-Waldeneggom in madžarskim zunanjim ministrom Kanyo.

Na tem sestanku sta stavili Avstrija in Madžarska svoje pogoje za rimsko konferenco in podonavski pakt, Italija je pa skušala najti iz teh tež tež te antiteze, nasprotnih front potrebno sintezo. Zlasti Madžari so prišli v Benetke z zelo nabitimi zahtevami: vojaška enakopravnost, revizija, ingerenca nad madžarskimi narodnimi manjšinami v sosednjih državah itd. in so bili spočetka nepopustljivi. Še ena nazadnje je bilo mogoče ugotoviti — baje neko omiljenje in večjo pripravljenost za sporazum. Avstriji so pa spet zahtevali izpolnitev svojih vojaških želj in pravico do svobodnega notranjega odločanja v vprašanju vrnitve Habsburžanov. Pri Italiji so našli v vsem popolno zaslombo, vse bolj ko Madžari. Saj pa je tudi že sedaj Italija tista, ki odloča v Avstriji nad avstrijsko vlado in organizira po načrtih svojega generalnega štaba tudi avstrijsko vojsko, kot severno podružnično krilo svoje lastne. Za Benetkami pa pride sedaj v petek Bukarešta, kjer se snidejo zunanji ministri držav balkanske zveze, nato bo posledele še seja zunanjih ministrov držav male antante. Na obeh sestankih se bo razpravljalo v glavnem o rimski konferenci in podonavskem paktu.

Posredovanje pri teh dveh skupinah je prevzela Francija in gotovo ni le naključje, da se mudi prav za časa konfe-

Nova akcija Nemčije: kolonije

Postopno uresničevanje nemških zahtev — Po reparacijah in oborožitvi pridejo na vrsto kolonije — Stališče Anglije — Vorašanje Porenja

LONDON, 9. maja. Polagoma postaja čisto jasno, da postopa Nemčija glede uresničenja svojih načrtov po določenem programu. Najprej je spravila na dnevni red reparacije, puščajoč ob strani vse drugo. Zagrizla se je v ta problem s tako silo, da ga je naposled rešila v svojo korist in se osvobodila reparacijskih obveznosti, ki jih je prevzela s podpisom versailleske mirovne pogodbe. Takoj po tem uspehu je pričela boj za vsestransko enakopravnost, pod katero je razumela v prvi vrsti popolno svobodo oboroževanja. Njeno delo v Društvu narodov in na razorožitveni konferenci je bilo vse posvečeno edino temu cilju. Ko pa po tej poti ni mogla doseči uspeha, je zapustila Ženevo in se poslužila drugačnih metod. Pričakala je na plebiscit v Posaarju in priključitev te pokrajine, nato pa postavila svet s svojo oboro-

žitvijo pred dovršeno dejstvo.

Sedaj pa, izgleda, prihaja na vrsto nova nemška zahteva, in sicer kolonije. O tem poročajo tudi že tukajšnji listi, zlasti »Morning Post«, ki pravi, da se more v najkrajšem času pričakovati korak Nemčije, s katerim bo zahtevala vrnitev svojih bivših kolonij. To vprašanje bo Nemčija sprožila na prihodnjih pomorskih pogajanjih z Anglijo. Baje se v tej smeri že vrše razgovori med Berlinom in Londonom in kaže zunanji minister sir Simon precej razumevanja za to nemško zahtevo, odločno pa se upirajo vsaki taki rešitvi tega vprašanja konservativci. Kljub temu pa se opaža, da ima Nemčija v Angliji še vedno mnogo odličnih in uplivnih zagovornikov, kar je pokazala tudi sedanja debata v lordski zbornici. Cela vrsta lordov se je solidarizirala z zahtevo, da Anglija ni-

koli ne sme dovoliti, da bi se ustvaril kak protinemški blok. Anglija sicer obžaluje postopanje Nemčije, vendar pa želi voditi še nadalje z Nemčijo pogajanja.

V zvezi s tem se pa poroča tudi še o novi zahtevi Nemčije, in sicer glede demilitariziranega Porenja. Nemška vlada smatra, da je s sklenitvijo francosko-sovjetskega pakta ogrožena varnost Nemčije in je zaradi tega treba spremeniti določila o Porenju. Nemška vlada je preko italijanskega, angleškega in belgijskega poslanika v Berlinu že vprašala vlade omenjenih držav, če bodo v smislu locarnskega pakta pripravljene pomagati ji v primeru, da bi bila napadena. Ako tega zagotovila ne dobi, potem bo morala poskrbeti tudi za utrditev Porenja.

Miliion Italijanov mobiliziranih

NEIZBEŽNOST VOJNE V AFRIKI. PRIPRAVLJENOST TUDI V EVROPI. ODHOD DELAVCEV V AFRIKI POL MILIJONA VOJAKOV.

PARIZ, 9. maja. Italijanska uradna poročila o nadaljnji mobilizaciji italijanske vojske in o odpošiljanju novih čet v vzhodno Afriko, vzbujajo tu vse večje prepričanje, da stoji Italija pred pričetkom skorajšnjih vojaških operacij proti Abesiniji. Zatrjuje se pa, da Italija ne namerava vreči vseh svojih vojaških sil proti Abesiniji, ker ne če oslabiti svoje moči v Evropi. To je tudi zahteva njenih zaveznikov, ki bi mogli v nasprotnem primeru zaradi sedanjega položaja v Evropi ostati osamljeni. Velik del mobiliziranih čet se pušča v Italiji in pošilja v severne

pokrajine, da so pripravljene za vsako eventualnost na tem delu italijanske meje. Doslej je poklicala Italija pod orožje že več ko milijon vojakov. Iz italijanskih pristanišč pa poročajo, da se odpošiljajo v Eritrejo in Somalijo tudi tisoči civilnih delavcev, ki se porabljaajo za gradnjo strateških cest, železnic in drugih objektov. Včeraj je tako odplulo iz Trsta 4000 delavcev iz Julijske Krajine, med katerimi je tu di precejšnje število Slovencev. V Eritreji in Somaliji bodo italijanske čete kmalu dosegle pol milijona mož.

Avstrija italijanski protektorat

PARIZ, 9. maja. Francoski letalski minister general Denain je odpotoval danes v spremstvu strokovnjakov v Rim, da sklene z Italijo letalski pakt. Ta pakt je zamišljen kot vzorec za druge take pakte, ki naj se sklenejo med državami srednje in južnovzhodne Evrope. Kakor se zatrjuje, je označila Italija za svojo mejo letalstva v projektiranem paktu avstrijsko-nemško mejo Passau Salzburg — Kufstein. Italija hoče s tem pokazati, da smatra že vso Avstrijo za ozemlje svojega protektorata, ki ga bo branila v primeru nemškega napada že na tej črti. Francija je pa to zahtevo, ki je preveč naperjena proti Nemčiji odklonila in se bo zato sedaj Denain pogajal v Rimu tudi o tem.

Jevtić v Bukarešti

BEOGRAD, 9. maja. Ministrski predsednik Jevtić je odpotoval v Bukarešto

francoski zunanji minister Paul-Boncour, začetnik paktiranja Francije z Italijo. Vendar smemo pričakovati, da države male antante ne bodo sedaj naenkrat zavrgle načel, ki so jih vodila od ustanovitve te zveze do danes kot življenjska podlaga. Kajti zavreči ta načela bi pomenilo vsekakor sprejeti avstrijske zahteve glede Habsburžanov in avstrijske ter madžarske glede oborožitve, da

na konferenco balkanske zveze. Regentski svet je podpisal dekret, po katerem ga za časa odsotnosti zastopa vojni minister general Živković v svojstvu predsednika vlade, v svojstvu zunanjega ministra pa pravosodni minister dr. D. Kojić.

MADŽARSKA ZAHTEVA VOJSKO 100.000 MOŽ.

PARIZ, 9. maja. Razpravljajoč o beneškem sestanku zastopnikov Italije, Avstrije in Madžarske piše »L'Information«, da so v Londonu dobili obvestilo, po katerem zahteva Madžarska vojsko najmanj sto tisoč ipož. Prav tako zatrjuje list, da je izjavila Madžarska, da ni pripravljena sodelovati v nobeni akciji, ki bi bila naperjena proti Nemčiji.

VOJNA V JUŽNI AMERIKI.

ASSUNCION, 9. maja. Boji med Paragvajem in Bolivijo se nadaljujejo. Uradno se poroča, da so paragvajske čete uničile neki bolivijski polk konjenice in batalion pehote.

o direktnih ali tudi le indirektnih revizionističnih tendencah niti ne govorimo. Ako bo pa mala antanta in balkanska zveza ostala trdno na svojih glavnih temeljih in Avstrija ter Madžarska ne bosta dočela opustiti svojih izizvalnih zahtev, bo treba za rimsko konferenco in podonavski pakt še dosti napornih prizadevanj. Zato, kot ga je do 7. junija.

AVSTRIJSKE HOMATIJE.

DUNAJ, 9. maja. Tu je bil aretiran radnik Državne zveze Avstrijcev Brechowsky. O aretaciji se izve, da je bil narodnosocialistični vohun. Njegovo vlogo so odkrili najprej v Steenkerzeldu ter odposlali na Dunaj adjutanta nadvojvode Otona grofa Mirbacha, ki je izvedel v Državni zvezi Avstrijcev preiskavo in razkrinjal Brechowskega kot vohuna. Na tej podlagi je bil Brechowsky aretiran. Nadalje se je ugotovilo, da se je vtihotapilo v omenjeno zvezo 80 mladih hitlerjevcev, katerih namen je bil prepojit to monarhistično organizacijo z duhom narodnega socializma. Proti mladeničem je uvedena preiskava.

SCHUSCHNIGGOV OBISK V ITALIJI.

RIM, 9. maja. Avstrijski kancelar dr. Schuschnigg prispe 10. t. m. v Firenzo, kjer se bo sestal z Mussolinijem in Suvichom. Na tem sestanku se bo razpravljalo o reorganizaciji avstrijske vojske in sodelovanju z italijansko, in sicer v sporu z zvezno s Francijo.

POLJSKI ČASTNIKI V NEMČIJI.

VARŠAVA, 9. maja. Po vesteh iz vojaških krogov je določen za ta mesec odhod večje skupine poljskih častnikov v Nemčijo, ki jih bo vodil general Kutseba. Poljski častniki si bodo na ekskurziji ogledali nemške vojaške naprave in zavoje.

FLANDINOVO STANJE.

PARIZ, 9. maja. Zdravstveno stanje ponesrečenega ministrskega predsednika Flandina se boljša, vendar pa mu bo potreben daljši odmor.

AFERA STAVISKY.

PARIZ, 9. maja. Pariško državno tožilstvo je sklenilo izpustiti začasno na svobodo bivšega narodnega poslanca Bonneureja, ki je bil doslej v preiskovalnem zaporu v zvezi z afero Stavisky. Istotako je izpustilo na svobodo tudi zaradi te afere zaprtega odvetnika Gallierja.

OBOROŽITEV V ZRAKU.

NEWYORK, 9. maja. Državni letalski urad objavlja sedeče podatke o letalski moči posameznih držav: Francija 3.600, Rusija 3.000, Anglija 2.800, Italija 2.300, Združene države 2.060, Japonska 1850, Nemčija pa baje samo 600 letal.

Dnevne vesti

Upokožitev v šolski službi. Do letošnji zaslužni okrajni šolski nadzornik g. Ivan Tomažič je na lastno prošnjo upokožen. Vest o njegovi upokožitvi na razveselila učiteljsva na širnem levem bregu, saj si je nadzornik g. Tomažič pridobil za razvoj našega šolstva ob severni meji neveljavih zaslug. Znan je bil našemu učiteljsstvu zaradi svoje bogate pedagoške prakse in je kot strokovnjak užival največji ugled in spoštovanje pri učiteljsstvu in vsej javnosti. Koristno in mnogo pa se je udeleževal tudi kot nacionalen delavec in so prav njegovi izkušeni nasveti mnogo pripomogli k izboljšanju nacionalnih razmer na naši severni meji. Naj bi užival zaslužni pokoj mnoga leta v največji sreči in splošnem zadovoljstvu! Za njegovega namestnika pa je imenovan šolski upravitelj g. Alt.

PLAN. PLES - 11. V. - UNION!

Iz učiteljske službe. V višjo položajno skupino sta napredovala učitelja Antonija Šiljanec v Radvanju pri Mariboru in Lavošlav Arko v Mariboru. Premeščena pa je meščanskošolska učiteljica Milica Martinčeva z deške na drugo dekliško meščansko šolo v Mariboru.

»Službeni list« dravske banovine objavlja v letošnji 37. številki: pregled proračuna občinskih izdatkov in dohodkov ter proračunov izdatkov in dohodkov banovinskih podjetij, zavodov in ustanov, proračun bednostnega sklada, objave o pobiranju občinskih davščin in razne objave iz »Službenih novin«.

Koncert v korist spomenika kralju Zedinitelju je bil včeraj zvečer v »Unionu«. Na sporedu je bila Sattnerjeva »Oljki«, arija za alt iz Händlovega »Mesije« ter Dvořakov »Te Deum«. Program je izvajal Mariborov mešani zbor ob sodelovanju sopranistke Pavle Lovšetove, altistke Fr. Bernot-Golobove in basista M. Ruske ter združenega orkestra Glasbene Maticice in vojaške godbe. Nad odrom je visela slika velikega kralja Zedinitelja, v ozadju velika jugoslovanska trobojnica, prav tako ob straneh. Dvorana je bila polna občinstva. O koncertu še poročamo.

Pošta v Hočah dobi telefon. Izpolnjena je dolgoletna želja, da bi tudi pošta v Hočah dobila telefon. Ljubljanska poštna direkcija je tej želji ugodila in je bila te dni odprta pri pošti v Hočah tudi javna govornilnica.

Občina Pobrežje bo razdelila večjo količino koruznega zdroba in koruzne moke. Poziva se vse revno prebivalstvo, da se zaradi izročitve nakaznic zgleda v občinski pisarni med uradnimi urami.

K avtomobilski nesreči pri Marenbergu. Šolski upravitelj iz Marenberga nas prosi, da z ozirom na zadevno naše poročilo pojasnimo, da se je njegov otrok peljal z avtom brez njegove vednosti in privolenja, prav tako šolski sluga ter da je od vsega početka prevoz z Radla odsvetoval. Tudi ni bil udeležen pri vožnji ter je bil ves dan zaposlen pri volilni komisiji.

Konferenca obrtnih zbornic. Konferenca zastopnikov obrtnih zbornic in obrtnih odsekov gospodarskih zbornic bo v Splitu v času od 1. do 3. junija. Na konferenci bodo razpravljali v prvi vrsti o novejši zakonu o neposrednih davkih, o reviziji socialne zakonodaje, o obrtni statistiki in o sistematičnem pospeševanju obrtništva.

Kongres mesarjev. Letos bo kongres mesarjev v Zagrebu. Udeležili se ga bodo mesarji iz vseh krajev naše države. Namen kongresa bo zaščititi stanovske interese, ker je gospodarska kriza težko zadela tudi mesarsko obrt.

Položaj pri avstrijskih denarnih zavodih se izboljšuje. Avstrijsko denarstvo je prišlo l. 1931 zaradi velikih izgub pri nekaterih večjih bankah v velike težave. Vihorovi denarni zavodi so v zadnjih letih izplačali s pomočjo države in Narodne banke ogromne zneske. Čeprav je lani Avstrija pretrpela dve revoluciji, ki sta zahtevali tudi mnogo človeških žrtev in vznemirjali prebivalstvo, pa opazamo, da so se vlagatelji že zopet pomirili. Najboljši dokaz temu je zopetno naraščanje hranilnih vlog. Hranilne vloge pri de-

narnih zavodih vseh vrst so se tudi v letošnjem marcu zopet dvignile, in sicer za 7 milijonov šilingov na 2.059,5 milijonov šilingov, kar predstavlja danes blizu 18 milijard dinarjev.

»Ilirizem in njegov politični pomen« se glasi tema predavanja, ki ga bo imel v petek, dne 10. maja v proslavo 100letnice tega mogočnega jugoslovanskega pokreta v Ljudski univerzi odlični zgodovinar g. univer. prof. dr. F. Šišić iz Zagreba, katerega v Mariboru prvič slišimo. Predavatelj bo analiziral nastanek tega pokreta, označil velike borbe, ki so se rodile iz njega med Hrvati in Madžari in dovedle službeno Hrvatsko do kapitulacije. Predstavil bo glavne idejne nosilce Draškoviča, Gaja, Vraza in dr. ter končno razpravjal o političnem pomenu ilirizma. In kaj pomeni »ilirizem« nam Slovencem? Tvorci nedvomno v slovenskem kulturnem življenju za reformacijo najvažnejši zgodovinski mejnik. Do reformacije smo bili Slovenci brez književnega, do ilirizma pa brez političnega življenja. In ilirski pokret je bil na Slovenskem najmočnejši na Malem Štajerskem, kjer so se znašli naši največji ilirci. Opozorjamo, da sta slavila Beograd in Zagreb to velepomembno stoletnico v širokem obsegu — dokumentirajmo mi Slovenci vsaj na tem enem predavanju našo solidarnost z brati Hrvati in Srbi.

PLAN. PLES - 11. V. - UNION!

Cercle français. V soboto 11. t. m. bo prišel gospod G. Remérand, francoski konzul v Ljubljani, v Maribor, da izroči gospem C. D'Acario in B. dr. Vrečkovi insignije reda »palmes académiques«. — Odličnemu gostu na čast bo priredil Francoski krožek ob 20. uri v »Vesni« čajanko s petjem, vijolinskimi točkami, recitacijami in šaloigro. Ves program bodo izvajali dijaki sedmega in osmega razreda drž. realne gimnazije. Vsi prijatelji francoskega jezika so dobrodošli. Vstopnine ni. — Ze danes opozarjamo tudi na francosko predavanje s projekcijami, ki ga bo imel gospod Vorms, ravnatelj umetniške galerije Billiet v Parizu, v ponedeljek 13. maja ob 20.15 v Ljudski univerzi o umetniškem življenju v Parizu.

Ruski večer. Ruska Matica v Mariboru bo priredila 18. tm. ob pol 21. uri v kazinskih prostorih večer ruske glasbe. Po koncertu, pri katerem bo igral Jazz Drave, bo prosta zabava s plesom. Vso mariborsko nacionalno javnost že danes opozarjamo na izredni užitek, ki jim ga bodo pripravili ruski emigranti s svojo rusko pesmijo.

V prid Počitniške kolonije na Pohorju. Agilno Žensko društvo v Mariboru bo priredilo v nedeljo 12. tm. ob 14. uri na Trgu svobode veliko tradicionalno tombolo, katere čisti dobiček je namenjen v prid Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju. Med tisočimi lepimi dobitki za tombolo, ki so razstavljeni v izložbah trgovine »Weka« na Aleksandrovi cesti, vzbujajo posebno pozornost ženska ročna dela, ki so jih izvršile članice društva pod vodstvom ge. Majcenove. Dragoceni pa so tudi vsi ostali dobitki in je Žensko društvo pri določitvah glavnih nagrad upoštevalo predvsem praktičnost in koristnost predmetov, ki čakajo na srečne dobitnike. Kdor še nima, naj si pravočasno preskrbi karte, ker ga na tomboli našega Ženskega društva prav gotovo čaka velika sreča.

Matineje Zveze kulturnih društev. Sobota in nedelja: Predvajal se bo film »Prodana nevesta«. Film je posnet po svetovnoznani češki operi Smetanovi. Opero, ki si je v najkrajšem času osvojila skoro ves svet, si lahko vsakdo ogleda za majhen denar v Grajskem kinu.

24. redni občni zbor Slovenskega trgovskega društva v Mariboru bo v petek, 10. tm. ob 20. uri v restavraciji »Narodnega doma« ter prosimo vse članstvo za polnoštevilno udeležbo. Po članih vpe lani prijatelji društva vladno vabljeno!

Septet bratov Živkov priredi svoj prvi koncert v Mariboru v sredo, dne 5. junija t. l. v vsiki kazinski dvorani.

Nočna lekarniška služba. Jutri v petek bosta imeli nočno lekarniško službo Mišnarikova lekarna »Pri celni« na Glavnem

trgu in Albanežjeva lekarna »Pri sv. Antonu« v Frankopanovi ulici.

Obsojen junak. Pred malim kazenskim senatom se je včeraj dopoldne zagovarjal 25-letni posestniški sin Janez Zadravec iz Drvanje, obtožen, da je v družbi svojega tovariša Jožefa Pirša, ki je bil obtožen istega zločina, pa ni prišel k razpravi, napadel posestniška sina Friderika Vogrinca in Franca Prišinga. Obtoženec je zabodel Vogrinca z dolgim nožem v hrbet, njegov tovariš Pirš pa Prišinga z nožem v prsa. Krvavo dejanje se je odigralo pri nekem posestniku na Ščavnici, ko so v neki letošnji zimski noči luščili bučnice. Po končanem luščenju je dal posestnik fantom vina, ki jim je zmešalo glave. Nastal je prepir in pretep, ki je spravil na zatožno klop Zadravca, katerega je sodišče obsodilo na 1 leto težke ječe in na izgubo častnih državljanških pravic za dobo 2 let. Njegov pomagač J. Pirš pa bo svoje plačilo še dobil.

Napad. Ko se je sinoči vračal proti domu v Št. Ilju 20letni posestniški sin Jurij Hanželič, ga je napadel neki možki in ga tako hudo obdelal z nožem na glavi in levi roki, da je moral iskati takojšnje zdravniške pomoči v mariborski bolnišnici.

Zgodbica o ukradeni kravi. Priobčili smo pred dnevi vest, da je bila na pretkan način ukradena posestniku Fricu Lemežu v Počehovi okrog 1000 Din vredna krava in da jo je odpeljala neznana ženska. Orožniki v Rušah so že drugega dne aretirali neznanko, ki je ponujala kravo v nakup neki posestnici v Rušah. Ker ni imela potrebnih listin, so orožniki žensko aretirali, kravo pa zaplenili in se kaj kmalu prepričali, da imajo v rokah nevarno tatavo. Posestnik Lemež je dobil kravo nazaj, tatava pa je romala v zapore mariborskega sodišča.

Krščeni dihurji. V Pesniški dolini so se zadnje čase pojavili ljubitelji perutnine, ki obiskujejo v ponočnih urah kokošnjake tamkajšnjih posestnikov in kradejo kokoši in peteline kar na debelo. Posestniki Jožefi Fekonjevi v Ruperčah so odnesli nad 20, drugim posestnikom pa skupno okrog 60 kokoši in petelinov. Tatvine sta

PLAN. PLES - 11. V. - UNION!

bila osumljena neki 22-letni Jože F. in njegova ljubica, ki sta se poskušala preživljati na tak način. Oba sta bila aretirana in odgnana v zapore mariborskega sodišča.

Prestavljeni mejniki. Posestnik Jakob Miglič v Rušah je prijavil orožnikom, da je neznani storilec že 3krat prestavil mejnike, ki označujejo mejo med njegovim gozdom in gozdom posestnice Marije G. iz Ruš. Mejnike je pomaknil za približno pol metra na posestvo sosede. Z zadevo prestavljenih mejnikov se bo bavilo še mariborsko sodišče, ker je posestnik Miglič osumil nekega svojega znanca.

Pestra policijska kronika. Od časa do časa posveti mariborska policija posebno pozornost mestnemu nočnemu življenju raznih lahkoživcev in lahkoživcev, ki se za tekajo v Maribor, meneč, da so tu najbolj na varnem. Toda zelo so razočarani vsi taki elementi, ko se morajo na lastni koži prepričati, da temu ni tako. Tudi preteklo noč so policijski varnostni organi prekontrolirali vse zakotne gostilne in nočne lokale in polovili več takih ptičev in ptiček. Najbolj nevarna med njimi je bila neka Marija M., ki so jo morali takoj spraviti v bolnišnico. Tja je romala tudi Elizabeta J., stara znanka mariborske policije. Liziko K. in Angelo L. pa bo policija izgnala iz mesta. Aretirana je bila tudi neka Anica L., ki je svojemu kavalirju spretno izmaknila iz žepa denarnico s 400 Din. Prijavljen pa je bil policiji neki Vinko E. zaradi grdega vedenja, zaradi razgrajanja in kaljenja nočnega miru pa bosta delala pokoro Franc H. in Ivan P. Pri »Grafu« je prenočeval tudi neki Pavel G., ki se je tako nasekal dalmatinka, da ni vedel svoje hišne številke. Več kolesarjev pa bo moralo plačati globo, ker so kolesarili po prepovedanih poteh. V policijskem poročilu imajo danes zabeleženi tudi dve tatvini koles. Kolo je izginilo posestniku Janezu Senekoviču iz Senarske in trgovskemu potniku Francu Vogrinu izpred neke gostilne na Aleksandrovi cesti. Tkalcu Antonu

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 9. maja ob 20. uri: »Prebrisani Amor«. Red C. Znižane cene.
Petek, 10. maja: Zaprto.
Sobota, 11. maja ob 20. uri: »Poljska kri«. Premiera. Red D.
Nedelja, 12. maja ob 20. uri: »Veseli kmetič«. Znižane cene. Nepreklicno zadnjič v sezoni.

Premiera »Poljske krvi« bo to soboto. Skladatelj Oskar Nedbal si je s to opereto pridobil svetoven sloves, ki ga delo v muzikalnem oziru tudi popolnoma zasluži, saj je glasba res izvrstna ter hrani marsikateri biser. Znani so krasni valčki te operete, ognjevit krakovjak itd. Sedanja mariborska uprizoritev bo v Rasbergerjev režiji ter v skoro popolnoma novi zasedbi. Plese je nastudiral Harastovič. Zasedba: Zaramba — P. Kovič, njegova hči — Udovičeva, Kvasinjskaja — Barbičeva, njena mati — Zakrajškova, grof Bolo — Sancin, Popiel — Harastovič. V ostalih ulogah: Starčeva, Gorinškova, Rasberger, Grom, Stupica, Verdonik in Šauperl. Premiera bo za red D.

Na splošno željo še enkrat »Veseli kmetič«. Ob nedeljski predstavi »Veseli kmetič« ki je bila določena kot zadnja uprizoritev te nad vse privlačne operete, je bil obisk presenetljivo velik in je marsikdo še izrazil željo, naj to opereto še enkrat ponove. Zato uprizore »Veseli kmetič« v nedeljo 12. tm. ob 20. uri nepreklicno zadnjič v sezoni. Veljajo znižane cene. Na to brezpogojno zadnjo uprizoritev opozarjamo še posebej.

KINO

GRAJSKI KINO

Četrtek zadnjikrat Marlena Dietrich »Plavalasa Venera«.
Od petka dalje

Muzika, mladost in ljubezen

Krasen film, mnogo lepe glasbe in petja. Leo Slezak. Pred filmom krasen nastop mulatkinje Joha Baku v svojem arabskem plesu in pa sestre Blanc in Noir v veselim duo-plesu. Spremlja domača godba Pall-Cigan.

Kino Union. Od danes dalje vesela opereta »Suzana« z Lilan Harvey.

Bekafigi, stanujočemu v Gregorčičevi ulici, je neznan storilec odnesel iz omare sivo obleko. Delavcu Jakobu Klobasi pa je neznan tat ukradel s kolesa zvonec, svetiljko in sesalko. Smolo je imela zasebnica Jožica Kokoljeva, ki je izgubila domov grede po Slovenski ulici zlato veržico z zlatim obeskom. Na policiji se je danes dopoldne zglasil neki 15-letni mladenič in prijavil 45-letnega trgovskega potnika Martina Z. zaradi nečistega dejanja, ki ga je sinoči izvršil nad njim. Policija je potnika aretirala in ga izročila sodišču.

PLAN. PLES - 11. V. - UNION!

Hranilne vloge na Češkoslovaškem naraščajo. Največja češkoslovaška hranilnica, »Mestna hranilnica v Pragi«, izkazuje v lanskem letu povečanje vlog za 64.5 milijonov Kč na 2.860.258.733 Kč, torej blizu 5 milijard in 300 milijonov dinarjev, ki so last 418.500 vlagateljev. Pri Mestni hranilnici v Pragi—Vinohradih so narasle vloge za 20.5 milijonov Kč na 948.544.000 Kč. Največja češkoslovaška banka »Živnostenska banka« v Pragi izkazuje povečanje vlog za 118 milijonov Kč ter znašajo sedaj vse vloge 4.232.684.521 Kč, to je 7 milijard in 830 milijonov dinarjev. Njena bilančna vsota znaša pri tem nad 5 milijard češkoslovaških kron. Poštna hranilnica izkazuje prirastek vlog na knjižice za 57 milijonov Kč na 151 milijonov Kč. Iz teh številkih izhaja jasno, da se je zaupanje vlagateljev v češkoslovaške denarne zavode zaradi smotrenih ukrepov vlade in Narodne banke, ki naj bi dosegli povečanje likvidnosti denarnih zavodov, že zopet povrnilo.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 10.8 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 8.8 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 15.7 stopinjah 742.7, reduciran na ničlo pa 741; relativna vlaga 78; vreme je oblačno in hladno; vremenska napoved napoveduje izboljšanje vremena.

Prof. dr. Anton Dolar

(9. V. 1875 — 9. V. 1935.)

Spominjamo se šestdesetletnika, da javno priznamo njegovo idealno, nesebično, skromno in vztrajno delo.

Rodilo ga je Dravsko polje, življenjsko pa sta ga zavzela Celje in Maribor. Posebno Maribor ga dobro pozna, visoko sloko postavilo s postrani naprej nagnjeno glavo, predornim pogledom, prijazno filozofomijo in tudi v metežu nazorov s prijateljsko besedo. Vsak dan mlajši, polni življenske odgovornosti in eden izmed zadnjih, ki kljubujejo kulturni amerikizaciji; zraven pa pošten in odkrit ter veren predstavnik novih, ki so ustvarili slovenski Maribor; skromen in pri delu vztrajen ostane značilni predstavnik naših preroditeljev. Po izobrazbi humanistični polihistor, kot pisatelj daleč proč od onih, ki gojijo danes običajni multiloquium in quo non deest peccatum in neomajen v valovanju javnega mnenja, kjer kleonsko vlada ljudje z indolenco mentis in korupcijo cordis. V svoji skromnosti in delavnosti z eno besedo predstavnik onih, ki so Podravje narodno prerodili in ga osvobodili z vsemi delovnimi tradicijami.

Že 34 let deluje na srednji šoli kot klasični filolog, slavist, filozof in stenograf; vzporedno s šolo pa v dijaških podporih organizacijah. V Celju ga je kot prijatelja dijaštva ovekovečila dijaška pesem, v Mariboru pa ga obkrožila močna četa izobražencev, katero je vzgojil. Politično je nastopal ob ustanovitvi Narodno-napredne stranke v Celju. Pisateljsko je sodeloval v naših vodilnih književnih revijah, vzorno urejeval predvojni celjski »Ilustrovani narodni koledar«, v povojni dobi pa z literarnozgodovinskimi in toponomastičnimi prispevki bogatil »Časopis za zgodovino in narodopisje«. Okoli »Ilustrovanega narodnega koledarja« je zbiral prve sodobne leposlovce, kakor I. Cankarja in F. Ks. Meška, obenem pa vodil in vzgajal mlade z A. Novačatom in V. Levstikom na čelu. Sam pa je poročal o naši moderni in o zahodnih Slovanih ter pisal vsakoletne kulturnopolitične pregledne, ki so do danes ostali prvovrstni vzor za spisovanje n. pr. kronike Maribora. Od njegovih del v ČZN omenjamo biografijo prijatelja in rojaka Karla Glaserja, ki ostane primer z ljubeznijo, kritičnim taktom in znanjem pisane biografije. In v vrsti drugodnih povojnih člankov je Dolar iskal zveze in kompromisa med načeli starejše in mlajše generacije.

Smer tega zadnjega njegovega pisateljevanja izhaja iz njegovega narodnostnega življenja. Podrobni narodnostni delavec iz predvojne dobe je iskal to kar družilo ter zapostavljal kar loči; to kar je rodilo uspehe zlasti ob vrevratu, je poročal in uveljavljal do danes. V odlični meri je pri teh uspehih odločeval sam;

1918. ob prevratu je razorožil središče zelene garde, Dravsko vojašnico, bil adjutant generala Maistra v junaških mariborskih dneh, za časa koroškega plebišcista pa tajnik Narodnega sveta za Koroško v Velikovecu. A prav v vsem tem svojem šolskem, vzgojnem, knjižnem in organizatoričnem delu je jubilat podoben delavec, ki na zunanji gradi bolj za druge. V tem tilnem delu pa je realist in kot šestdesetletnik s svojim optimizmom in idealizmom vzor doraščajoči generaciji, poleg katere je v svojem nesebičnem delu ostal do danes mlad.

Deluje v Proforskem društvu, Ljudski univerzi, NO, Pos. v Narodnem domu, Zgodovinskem društvu, Muzejskem društvu, v Dijaškem domu, vodi Maistrove borbe, mariborske stenografe in filozofe in sigurno še kaj, češar pa pri njegovi skromnosti ne izvemo. Poleg tega opravlja jubilat vrsto minucioznih, nevidnih del, za katere ve samo društveni tajnik, kateremu prošnji nikdar ne odreče. Med večjimi tekočimi deli urejuje Maistrove »Spomine«, katero delo že samo na sebi zasluži, da se Maribor jubilanta spomni in mu kot pravemu tradicionalnemu Mariboru čestita: **Srečo dobro in še na mnoga, mnoga leta!**

F a b i u s.

Kako je Maribor v zadnjih decenijah rasel in se razvijal

PRI DANIH POGOJIH BO ŠTELO NAŠE MESTO V BODOČIH 50. DO 80 LETIH 100.000 PREBIVALCEV.

Naš obmejni Maribor ima vse pogoje za nagel razvoj in napredek na vseli mogočih področjih. Ti pogoji pa niso trenutni in izvirajo že iz njegove preteklosti. Ko Maribor še ni bil svoboden, je ležal ob glavni žili, ki je vezala bivšo avstrijsko prestolnico z morjem. Bil je križišče važnih prometnih sredstev in trgovine na bivšem Spodnjem Štajerskem, ko pa mu je zasijalo solnce svobode so mu je odprla nova še lepša bodočnost, ki ji gre kljub hudi gospodarski krizi naglo naproti.

Kako naglo je Maribor rasel in se razvijal, nam jasno pričajo podatki zadnjih ljudskih štetij. Na površini 705,8 ha je štel Maribor leta 1931. 33.921 prebivalcev. Če bi se našemu mestu priključile še okoliške občine, bi štel veliki Maribor okroglo 54.000 prebivalcev. Po statističnih podatkih znaša povprečni letni porast v letih od 1880 do 1931 v odstotkih 1,6. Ob podobnem letnem porastu bi imel Maribor s priključenimi okoliškimi občinami v 50 letih okroglo 95.000 prebivalcev. Če upoštevamo številko porasta prebivalstva v deceniju 1910. do 1920., dobimo številko, ki nam pove, da bo v dobi 50 let naraslo mestno prebivalstvo na okroglo 72.000. Prognozo je zlasti današnji dobi težavna, vendar je verjetno, da bo dosegel Maribor kljub novemu upravnemu položaju ob kolikor toliko normalnem razvoju industrije ter postopni tujsko-prometni izgradnji mesta vsaj zadnjo številko. Računati smemo, da bo Maribor v bodočih 50. do 80. letih štel okroglo 100.000 prebivalcev.

Naj navedemo nekaj statističnih podatkov o razvoju Maribora v zadnjih 6 decenijah. Pri ljudskem štetju leta 1869. so našli v Mariboru 12.828 prebivalcev in 661 hiš. Leta 1880. so našli 17.628 prebivalcev in 812 hiš, leta 1890. so našli

19.815 prebivalcev in 867 hiš, leta 1900. so našli 24.601 prebivalca in 1052 hiš, leta 1910. so našli 27.994 prebivalcev in 1269 hiš, leta 1921. so našli 30.739 prebivalcev in 1455 hiš, leta 1931. pa 33.921 prebivalcev in 1834 hiš.

Prav tako kakor Maribor pa se je naglo razvijala in rasla tudi njegova okolica. V okoliških občinah Krčevina, Kosaški, Pobrežje, Tezno, Radvanje in Studenci so našli pri ljudskem štetju 1869. skupno 4793 prebivalcev in 693 hiš, leta 1880. 5437 prebivalcev in 758 hiš, leta 1890. 6276 prebivalcev in 795 hiš, leta 1900. 8396 prebivalcev in 990 hiš, leta 1910. 11.937 prebivalcev in 1427 hiš, leta 1921. 12.595 prebivalcev in 1627 hiš, leta 1931. pa že 16.407 prebivalcev in 2036 hiš.

Napram porastu in potrebam mestnega prebivalstva so bile tudi potrebe mestne občine mariborske od leta do leta večje. Tako so znašali izdatki mestnega proračuna občine mariborske leta 1918. skupno 479.906 Din, leta 1921. so znašali 2 milijona 269.009 Din, leta 1925 so znašali 8.157.879 Din, leta 1929. so znašali 14 milijonov 140.427 Din, leta 1932. pa 17 milijonov 499.059 Din.

Z ostalim gospodarskim življenjem se je razvijala obrt v Mariboru v zadnjih decenijah takole: leta 1914. je znašalo število mojstrov, pomočnikov in vajencev skupno 1390, leta 1919. 1398, leta 1920. 1572, leta 1921. 1867, leta 1922. 1782, leta 1923. 2120, leta 1924. 2263, leta 1925. 2586, leta 1926. 2622, leta 1927. 2988, leta 1929. 2920, leta 1929. 3437, leta 1930. 3922, leta 1931. pa 3462.

Ker ima naše mesto tudi vse pogoje za razvoj tujskega prometa, se je tudi tujski promet v zadnjih 10. letih v Mariboru uspešno razvijal. Statistika nam pove, da je obiskalo leta 1924. naše mesto

20.599 tujcev, leta 1925. 21.080, leta 1926. 23.560, leta 1927. 24.486, leta 1928. 28.103, leta 1929 49.482, leta 1930. 48.518, leta 1931. pa 44.888. Z realizacijo velikopoteznih načrtov pa se bo tujski promet že v naslednjih letih še povečal. Številke nam povedo, da bo prav tujski promet prinesel mimo napredka razvoja gospodarskega življenja našemu mestu novih in lepih koristi.

Zadruga »Sokolska planinska koča« ustanovljena

Sinoči je bil v restavracijskih prostorih Narodnega doma ustanovni občni zbor zadruge »Sokolska planinska koča«, ki je bil sklican na pobudo Sokolskega društva Maribor Matica. Za občni zbor je bilo izredno veliko zanimanje, kar je živ dokaz, kako prav in koristno je mislilo motično društvo, ko je šlo na težavno delo za postavitve prepotrebne sokolske planinske postojanke na Pohorju. Po podanih poročilih se je razvila dolgotrajna in živahna debata, v katero je posegel več govornikov. Sprejetih je bilo tudi več koristnih nasvetov. Pri volitvah je bil za načelnika zadruge z odobravanjem in soglasno izvoljen dr. Boris Mihalič, za podpredsednika Ciril Hočevar, v odbor načelstva pa: Alfred Kraji, Franta Kovar, Ljubica Cingerlova, inž. Viktor Vičič, Peter Pertot, France Bezljaj, Tone Čač, dr. Tone Pernat in inž. Miklavčič. Za predsednika nadzorstva je bil soglasno izvoljen dr. Leopold Boštjančič, v odbor nadzorstva pa Janko Zorko, Oimar Meglič, ravnatelj Jindrih, Gintz in Emanuel Ilich. Izvoljeno načelstvo nam nudi vso zagotovilo, da bodo velikopotezni načrti v najkrajšem času realizirani in bo realizacija v ponos vsemu Sokolstvu ob severni meji.

Radio Ljubljana. Spored za petek 10. t. m. Ob 11: šolska ura; 12: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, vreme, obvestila; 13.20: radio-orkester; 14: vreme, borza, spored; 18: plošče; 18.20: predavanje; 18.40: čas, poročila, spored obvestila; 19: nemščina; 19.30: nacionalna ura; 20: Aljažev večer; 21.30: čas, poročila; vreme, obvestila; 22: radio-orkester in plošče.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Prvi dan žrebanja 2. razreda; 30. kola, dne 7. maja so bili izžrebani sledeči dobitki:
Din 80.000 28696; — Din 30.000 93116; — Din 10.000 4254 36266; — Din 6000 7861 10848 22254 35532 42041 66191 90755 94119; — Din 3000 3868 7776 21091 30406 35492 43329 45374 49125 52647 59899 74194 87288; — Din 1000 7203 15641 16615 19442 26304 28830 33482 39470 46783 70341 73698 77725 81554 84330 87716.

Drugi dan, dne 8. maja so bili izžrebani sledeči dobitki:

Din 210.000 99094; — Din 60.000 41425; — Din 20.000 26309; — Din 6000 5411 33340; — Din 3000 7423 38411 42359 67520 79845 79915 82311 89673; — Din 1000 6522 29181 32884 36148 40109 49116 50641 52993 63604 64286 75131.

Bančna poslovalnica BEZJAK, Gosposka ul. 25. Istotam prodaja valut, vrednostnic, kontrola srečk itd.

Andrej Oset:

Iz Dubrovnika preko Kotora na Cetinje

(Nekaj potnih vtisov.)

Hercegnovi in njegova okolica sta vedno polna zelenja. Južne rastline in cvetje bogato krasijo številne vrtove, ki jim sadonosniki pomarančnih dreves dajejo posebno siko. Pomaranče ne dozore vedno in so včasih samo v okras. Mnogo jih leži na tleh in se nikdo ne zmeni zanje. Posebna zanimivost v Hercegovem je hotel »Boka«, ki je moderno urejen in komfortno opremljen. Privlačna sta tudi razpadli stolp in trdnjava, ki oba spominjata na usodo tega mesta. Tu je zakopan del zgodovine kralja Tvrdka. Za židovi počivajo kosti Turkov, Benečanov, Rusov in Špancev.

V bližini Hercegnovega je priljubljeno morskno solneno in peščeno kopališče Iga, ki ga zelo cenijo domači in tuji letoviščarji. Obala morja je obraščena s stoletnimi velikanskimi drevesi, za katerimi se skriva stari samostan Savina, ki je za pravoslavne primorce največje svetišče. Skrbno ga čuvajo tudi zaradi kulturne in zgodovinske vrednosti, saj je samostan najznamenitejši starinski spomenik Kotorskega zaliva in nekdanje Črne gore.

Ob Kotorskem zalivu leže raztresene manjše naselbine, med njimi Zelenika, Kumbor, Meline, Djenović, Baosić in druge. Tu stanujejo številni letoviščarji, ki so potrebni počitka in zdravja.

Ko smo se peljali po lepi cesti tik morja proti Kotoru, smo zagledali poluotok Lustiko z manjšimi naselbinami ter Gerbanjsko polje, kjer je konec železniške proge Beograd-Jadransko morje. Severnozahodno od zaliva leži prijazni Tivat, ki je znan po velikem arzenalu naše vojne mornarice. Tu je bila popravljen in prenovljen tudi naša ladja »Karadjordje«, ki so jo pred leti poškodovali naši dobri sosedi. Znamenit je kraj Verige, kjer so nekdanj v tem ozkem in morskem delu zaliva potegnili železno verigo z brega na breg in na ta način preprečili prihod ladij morskih roparjev.

Nedaleč od Tivata je mesteca Perast z velikimi stavbami, ki so prav za prav podobne palačam in dokumentirajo nekdanje bogastvo in blagostanje te najvažnejše pomorske točke v Kotorskem zalivu. Ko so osvojila modernejša prometna sredstva svet in se je svetovna pomorska trgovina usmerila drugam, je prijazno pristanišče Perast izgubilo svojo veljavo. Zato pa je danes zapuščeno, zidovje razpada in zapušča v človeku žalosten vtis, da se nehoti spomni pregovora o minljivosti posvetne slave. Že pred desetletji je bilo konec pomorske trgovine v tem kraju. Zato pa nudi sliko mrtvega in prekletega mesta, o katerem govori ljudstvo kakor v pravljicah.

V bližini Perasta štrli iz gladine Jadranskega morja dva mala otoka Sv. Juraj in Gospa Skrpjela; na obeh otokih so katoliške romarske cerkve z znamenitimi umetnimi starinskimi podobami in grobovi nekdanjih patrijskih prebivalcev iz Perasta. Romantičnega življenja polni sta vasi Kostanjica in Morinj, odkoder nas je popeljala cesta na Krivustje pamine do najvišje točke Orjena, ki se ponasa z modernim planinskim hotelom in planinsko kočo, oboje last planinskega društva v Dubrovniku. Z Orjena, ki je 1900 m visok, je diven razgled na morje, na vso južno Dalmacijo in preko Črne gore do albanskih gor in Skadarskega jezera.

Obiskali pa smo tudi kraje Stoliv, Orašac in Prčan, ki so prav zaradi tujsko-prometnih naprav zelo prikupljivi, dobro urejeni in jih prav tako kakor druge kraje visoko cenijo tudi tuji letoviščarji. Pod črnogorsko goro ob vznožju Lovčena in stisnjen med morje in hrib ter obdan od vseh strani s starim, močnim in visokim zidom, leži ponosni Kotor. Stara trdnjava je to, ki je bila sezidana leta 1555. Ulice so ozke, trgi tesni in majhni.

Znamenite cerkve svetega Tripuna, svetega Luke in druge so bile sezidane leta 1900. Cerkev in druge stare palače so polne starinskih umetniških slik. Blagodejno upliva na tuja karakter tega obmorskega gnezda. Ogledali smo si tudi bližnji vrelec in muzej bokeške mornarice, ki je star že nad tisoč let in pa Trdnjavo svetega Ivana, ki se dviga v skalovju nad glavo Kotora.

V kotorskem pristanišču je zelo živahno vrvenje. Pestrost vsemu življenju pa dajejo stasiti domačini in domačinke iz mesta in okolice v izredno lepih narodnih nošah. Oko marsikaterega tujca obvisi na tako lepem stvarstvu. Hočem biti odkritosrčen in povedati Mariborčanom, da je tudi meni ob nekem pogledu na postavno in zagorelo Kotorčanko prenehalo biti srce, kar pa sem previdno zamolčal svoji boljši polovici.

Da smo si lahko glavne zanimivosti ogledali na »brzo ruko«, moram pohvalno omeniti »Putnikovo« pisarno v Kotoru, kjer so nam dali na razpolago vsa navodila in nam postregli celo s turško kavo. V Kotoru je več moderno urejenih hotelov, ki nudijo tujcem udobno in zadovoljivo bivanje. Odmerjen je bil naš čas, naročiti smo morali avto, ki nas je potegnil čez divje romantični Lovčen na Cetinje. (Se bo nadaljevalo.)

Alphonse Daudet

GREH ŽENE

ROMAN

73

Ko pa je gospod Alexandre poslal na koncu Sauteceurjevi s prsti poljub, so vse po vrsti udarile po starem pohotnežu. »Čisto nenasiten je ta strašni gospod Alexandre! Ni mu dosti Chuchinova, sedaj bi hotel še Sauteceurjevo... Sicer pa, saj je to v rodbini: Indijanez je bil že itak znan kot »najbogatejši« človek v vasi, sedaj pa postane sin njegov naslednik...« In pričele so se smejati, ko da bi hotele počiti.

Sauteceurjeva ni niti od daleč slutila, da velja ves ta smeh njej. Zato je šla mirno dalje in dohitela svojo spremljevalko tam doli pri ovinku in pomagajoč ji porivati voziček, predlagala, da bi šli drugi dan skupaj na sejmo v Corbeil. Vpregla bo Blanchetteo v voz nekega sosedu... Vozila bo sama... pot je krasna, skozi gozd... in dekletu bo to dobro delo in ji bo ugajalo. »Toda zaradi mojega tasta, morda mu to sami predlagate, ker nima do svoje sinahe, kakor sploh do nobene ženske, čisto nič zaupanja. Vas edino izvzema med vsemi, dasi sama ne vem zakaj. Preden ste prišli vi k nam, mi nikoli ne bi bil dovolil sprehoda po gozdu brez moža... Rekli mu boste, da morate

tam nekaj kupiti... Bo zelo zabavno, boste videli.«

Ako je oče Sauteceur kazal preveč nezaupljivosti, je gospa Noelova ni imela zadosti. Bilo je že mesec dni, kar je ta dobra ženska ponevedoma in čisto naivno pomagala Charlexisu pri zločinem zalezovanju žene njegovega poročnika. Poštena in rejena postava te ženske, ki je bila podobna kakšni dojilji, dasi je imela po svojem možu naziv profesorjeve, je docela pomirila starega logarja, da se je odvadil prejšnjega sumničanja in zalezovanja svoje sinahe. In tako sta odhajali obe prijateljici vsak dan na sprehod, vodili s seboj deklico in jemali hrano ter sedeli v rondeauju Chéne-Priuerju, kamor Indijanez po svoji službi ni prihajal. Tam sta klepetali, šivali in prebirali na glas »Petit Journal« in njuni glasovi so se mešali s čvrčanjem črčkov po grmovju ter šumenjem listja. Po sedenju je gospa Sauteceurjeva predlagala navadno maj sprehod, ker pa je njena rejena prijateljica rajše obsedela, je odhajala v gozd sama.

Ta del malega Senarta se je dotikal velikega parka, od katerega je bil ločen

s starim zidovjem, deloma pa tudi z visokimi ograjami. Tu se je na daleč širilo čisto nizko drevje, med njim pa je rasla mehka, baržunasta trava, ki jo je zazibal že najmanjši dih vetra, kakor bengalski punkas. Na nekem mestu teh prostranih in skrivnostnih livad, in to vedno na istem, je čakal na mlado ženo velik svilen solnčnik, ki je izgledal tam kakor pozabljen, ker je ležal vedno na istem kraju. Toda pod njim se je skrival lepi Charles, udobno zlekleno po mehki travi. Od kar ga je bil stari logar zalotil, kako objema njegovo sinaho, mu je prepovedal prihajati v Eremitage, zato si je uredil za sestanke ta kraj, ki je res nevaren in neprikladen in sta mogla komaj v naglici izmenjati kradoma nekaj poljubov ali nerodnih objemov. Na njunem sestanku na sejmu se bo pa prav gotovo našla boljše priložnost.

Ko je drugi dan zjutraj voz Eremitage predrdral corbeilski most, je v tem malem, sicer mirnem mestecu, vse vrela in bučalo. Mestece se je stiskalo okoli starega samostana na levem bregu Seine, vrtovi so se pa razvrstili na nasprotni strani drug za drugim, da je ves kraj bil podoben Baleu na višini Münstra, ali pa tistem Baleu, kadar je v njem tekma za ves okraj, ko se naženejo tja ljudje iz vseh vasi in sel njegove okolice. Tako je tudi tedaj na trgu v Corbeilu in v sosednjih ulicah vse mrgolelo od kmečkih voz

vseh vrst, da je bilo prav težko priti naprej. Sauteceurjeva je zapeljala svoj voz v samostan Saint-Spire, ki je sicer v sredini mesta, je pa vendar ves miren in zapuščen in je tam vedno čist zrak od vetra, ki veje okoli stare cerkve. Gospe Noelovi je naročila naj jo čaka, da si v mestu nakupi razne drobnarije. »Ako bi bilo mali dolgočasno, stopite v cerkev; tam je zelo lep kamenit vitez.« In odbrzela je sama, žareč od veselja, na svoj sestanek.

Princ je prišel že pred njo in v nekem kotu prodajalnice, ki je bila napolnjena s kupovalci, tik ob poslovalnici izbiral uhane; poleg njegovega stola je stal še drugi, prazen. Ko je Sauteceurjeva vstopila, je takoj sedla na tisti stol in tako sta tesno stisnjena drug k drugemu govorila tiho in merila blesk uhanov na mali, štirioglati baržunasti blazinici. Okoli njiju so se pogajali zakupniki iz Morsanga za poročni dar, ker so ženili svojega sina. Pripeljali so s seboj celo trumo sorodnikov, da se je kričalo in smejalo in vrtelo od solnčnikov in krič, ko da bi bili v Palais-Royalu pri kakšni veseli večerji predstavi Sabicheove igre. Zaljubljenec pa pa tedaj ni bilo do tega, da bi gledala in se smejala. Zvečer je imel Indijanez službo skupaj z vsemi gozdnimi službenci.

»Ob desetih bom v Eremitagei. Pustite okno svoje sobe odprto.«

Nov vozni red na železnicah

S 15. MAJEM SE UVEDE NOVO PRIHAJANJE IN ODHAJANJE VLAKOV.

Na naših železnicah bo uveljavljen s 15. majem poletni vozni red. Predvidene niso bistvene spremembe dosedanjega voznega reda, uvedeni so le izletniški in kopalni vlaki in so nekoliko spremenjeni od hodi in prihodi potniških in brzih vlakov.

Iz Maribora, glavnega kolodvora, bodo odhajali vlaki po 15. maju takole:

Proti Ljubljani (Zagreb): Ob 2.58 brzi, ob 5.12 (10 minut prej), ob 9.44 (4 minute kasneje), ob 13.58 (brzi 2 minuti prej), ob 14.30 (2 minuti prej), ob 17.58 (7 minut prej) in 21.40.

Proti Čakovcu in Prekmurju: Ob 5.38 (2 minuti prej), ob 11.48 (2 minuti prej), ob 17.12 (2 minuti kasneje) in ob 21.40 skupno z zadnjim potniškim vlakom proti Ljubljani, odnosno Zagrebu.

V Avstrijo preko Št. Ilja: Ob 3.45 brzi (5 minut prej), ob 7., 9.55, 13., 16.12 brzi (2 minuti kasneje), 18.30 (samo ob delavnikih 10 minut kasneje) in ob 20.45 (5 minut kasneje).

Na Koroško: Ob 5.45 (1 minuto prej)

ob 13.25 (2 minuti prej) in ob 18.41 (9 minut kasneje).

V Maribor glavni kolodvor pa so prihodi vlakov določeni takole:

Iz Ljubljane (Zagreb): Ob 3.25 brzi, 6.39 (5 minut prej), 9.10 (1 minuto prej), 11.14 (5 minut kasneje), 15.51 brzi (1 minuto kasneje) 17.42 (1 minuto prej) 22.16 (5 minut prej).

Iz Čakovca odnosno Prekmurja: Ob 6.39 (5 minut prej) ob 8.59 (1 minuto kasneje), ob 18 (3 minute kasneje) in ob 21.35 (1 minuto prej).

S Koroškega: Ob 7.33 (1 minuto prej) ob 12.26 (2 minuti prej) ob 20.30 (20 minut prej).

Iz Avstrije preko Št. Ilja: Ob 2.36 brzi, ob 7.40 (samo ob delavnikih), ob 8.27, ob 12.25, ob 13.38 brzi (2 minuti prej) ob 17.48 (5 minut prej) in ob 21.30.

V Maribor in iz Maribora bodo torej vlaki prihajali z malimi spremembami prejšnjega voznega reda. Omembe vredni je le 20 minut zgodnejši prihod večernega osebnega vlaka iz Dravograda.

Ptuj

Na Dravskem polju je zopet gorelo. Požari na Dravskem polju se vrstijo drug za drugim posebno gornje Dravsko polje je hudo prizadeto. Tokrat so na vrsti Cirkovce. Danes 7. t. m. okrog 4. ure zjutraj je nenadoma začelo goreti gospodarsko poslopje posestnika Martina Paja, Ogenj se je naglo razširil tudi na gospodarsko poslopje posestnika Franca Jevšovarja. Velika nevarnost je pretela šolskemu poslopju in drugim sosedom. Zahvaliti se je požrtvovalnosti vrlim domačim gasilcem, ki so po trudapolnem delu in z veliko muko preprečili, da divji element ni zahteval še večjih žrtev. — Škoda, ki jo je povzročil požar, presega 30.000 Din in je krita z zavarovalnino. Na kak način je prišlo do požara, še ni ugotovljeno. Pripomniti je treba, da je to v kratkem času že tretji požar v Cirkovcih.

Zbor malih harmonikarjev v Ptuj, ki šteje 35 članov, prav lepo napreduje. Zbor vodi učitelj mestne deške osnovne šole g. Baša, znan vituoz na harmoniko. Lani so imeli naši malčki nekaj prav dobrih uspešnih javnih nastopov. Letošnji prvi nastop bo v mestnem gledališču v sredo dne 15. tm. ob 20. uri.

Stavbeno gibanje. Zaradi gospodarske stiske in pomanjkanja denarja je stavbeno gibanje v Ptuj zelo minimalno. Edino tvrdka Reinhard je zgradila večjo stavbo, ki jo rabi za svoje obratne prostore, odnosno za svoje nastavljenice. Omenjena

tvrdka zaposluje okrog 150 oseb in je naj večja delodajalka v Ptuj. Da veletrgovina razmeroma dobro izhaja, je zasluga agilnega poslovođa g. Šveigerja, ki je v vsakem oziru strokovnjak in požrtvovalen uradnik.

Mednarodni boj proti raku.

V Parizu se je sestala mednarodna zveza, ki vodi boj proti raku. Sestanka so se udeležili delegati iz 44 držav. Delegacija je sprejel francoski zunanji minister Laval, ki ji je želel dobrodošlico in uspeh. Na sestanku bodo delegati proučili vse možnosti in vsa sredstva za pobijanje tega mimo jetike človeštvu največjega sovražnika.

Ljubezen.

O n: Povej mi po pravici, ljuba ženka, ali sem res edini možki, ki ga ljubiš?

O n a: Seveda, dragi, edini in najboljši med vsemi.

Kdo ima prav.

Zdravniki pravijo, da zadostuje človeku na dan 1 jajce in kozarec vina. Jaz sem popil 20 kozarcev vina in požrl 10 trdo kuhanih jajc, pa se komaj držim na nogah.

Sport

Kdo bo letošnji prvak LNP?

To vprašanje najbolj zanima mariborske sportnike, ki težko pričakujejo konec napetega in vseskozi zanimivega tekmovanja za primat v slovenskem nogometu.

Po porazu Ilirije proti ISSK Mariboru so se izgledi SK Železničarja, da bi osvojil ponosni naslov »prvak LNP« zelo povečali in so vrli mariborski Železničarji najresnejši kandidat za prvo mesto v prvenstveni tabeli. Seveda bodo morali odigrati še tri tekme, od katerih bo najvažnejša ona proti Čakovčemu SK, ki se bo vršila prihodnjo nedeljo v Mariboru. — Ostali bosta potem še dve tekmi, in sicer proti mariborski Svobodi in SK Celju. Omenjena dva nasprotnika predvidoma ne bosta pretrd oreh in bo torej končni placement naših Železničarjev odvisen od nedeljske tekme ČSK:SK Železničar, ki se bo odigrala ob vsakem vremenu na igrišču SK Železničarja. Oba nasprotnika sta se za to prevažno srečanje temeljito pripravila in zato se upravičeno pričakuje nadvse napeta in zanimiva tekma. Drugi del prvenstvene nedelje pa se bo odigral v Ljubljani, kjer se bosta srečala tamkajšnja lokalna rivala Ilirija in Hermes.

Non stop vožnja Berlin - Zagreb. Član upravnega odbora zagrebške sekcije Avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije g. inž. Hugo bo skušal zboljšati časovni rekord na progi Berlin - Dresden - Praha - Dunaj - Gradec - Maribor - Za-

greb, ki ga je 19. maja 1930 v času 22 ur 30 minut postavil g. Edo Funk iz Zagreba. Inž. Hugo bo vozil z avtomobilom znamke Adler tipo Triump junior sport (1000 ccm). Startal bo 11. maja v Berlinu. Na našo mejo v Št. Iljo bo dospel predvidoma 12. maja okrog poldneva. Avtomobil, s katerim se bo g. inž. Hugo vozil je odprti sportni avto bele barve s črno notranjo garnituro in bo vidno označen z jugoslovansko trobojnico in zastavico Jugoslovanskega avtomobilskega kluba.

Nogometni turnir v korist poškodbenega fonda LNP bo v Mariboru za binkošne praznike. Sodelovali bodo vsi mariborski klubi.

Službene objave OOLNP Maribor. Za nedeljo 12. tm. se določijo naslednje tekme: V Mariboru ob 9.30 na igrišču v Ljudskem vrtu prijateljska tekma SK Železničar juniorji:ISSK Maribor juniorji, ob 10. SK Rapid rezerva:ISSK Maribor rezerva. Službujoči odbornik g. Kaspar. Na igrišču SK Železničarja ob 16.30 prvenstvena tekma ČSK:SK Železničar. Službujoči odbornik g. Mozetič. Dovolj se predtekma. V Čakovcu na igrišču SK Gradjanski prvenstvena tekma SK Gradjanski:SK Mura. Službujoči odbornik g. dr. A. Glušič. Tajništvo.

Razno

TRAJNI KODRI

Din 80.— za vsake lase sveži preparat. Takoj valovi. Da jamčim za sigurne uspehe na željo operem glavo. M. Požar gledališka trizerka, Vetrinjska ul. 11. 2027

ČEVABČICI.

ražnjiči, bržole in morske ribe se pečejo na žari (gradele) vsaki dan in ob vsaki uri sveže v restavraciji »Novi svet« (prej Halbwild). 2011

Posesti

HIŠE IN POSESTVA OKOLI Maribora ob 25.000.— naprej Mariborsko sedemdružinsko hišo, lokal, vrt Din 165.000. Gostilno 210.000.—, pekarijo, villo 140.000.— prodaja Posredovalnica, Maribor, Slovenska ul. 26. 2031

TUDI S KNJIŽICO. Trgovska hiša s pekarno, gostilno, več stanovanj Din 250.000.— Novozgradba Din 40.000 v gotovini samo Din 200.— Pisarna »Rapid«, Gosposka 28. 2026

Kupim

KNJIŽICE Zadrugne go-podarske banke in Mestne hranilnice se kupijo. Ponudbe pod »Gotovina 1« na upravo »Večernik«. 2021

Prodaj

CENENI MOLITVENIKI za birmo: 6.—, 8.50, 12.—, 15.—, 20.— Din. F. Novak, Gosposka ul. 9. 2029

Sobo odda

OPREMLJEN KABINET oddam. Magdalenska ul. 42. 2018

Stanovanje

DVA GOSPODA sprejem na hrano in stanovanje. Koseskega 121. 2023

TRISOBNNO STANOVANJE s kopalnico oddam s 15. majem. Naslov v upravi »Večernik«. 2022

SOLNČNO STANOVANJE, soba, kabinet in kuhinja, s pritliklami se odda. Naslov v upravi lista. 2019

Službo dobi

PLAČILNO NATAKARICO, lepe postave, samostojno, sprejem, gostilna Vico, Rožnovški trg. 2030

Spomnite se CMD!

Edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše mariborske oblasti je »Večernik«.

Ze to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očito nalogo poskrbeti za to, da bo močel uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To pa bo mogoče le tedaj, ako »Večernik« izpopolni tudi svoje oglase, zlasti male oglase, ki so neverjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine Slovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov, zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, kupujejo ali iščejo, morali oglaševati v »Večernik« malih oglasih. »Večernik« dela za Vas, delajte Vi zanj!